

(/)

🏠 (/) > Diverse (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>) > Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)

> Farlig tomandsfærd

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/dansk-ekspeditionshistorie-bd-1-3>)

Farlig tomandsfærd

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 718

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/farlig-tomandsfaerd)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/farlig-tomandsfaerd](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/farlig-tomandsfaerd)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [http://www.historie-](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/farlig-tomandsfaerd)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/farlig-tomandsfaerd](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/farlig-tomandsfaerd)) **in**

([http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/farlig-tomandsfaerd&title=)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/farlig-tomandsfaerd&title=](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/farlig-tomandsfaerd&title=))

Ejner Mikkelsen

Farlig tomandsfærd. Ny udvidet og illustreret udgave.

Gyldendal. 352 sider. 299,95 kr.

Af Jytte Kjær Schou

En ny udvidet udgave af Ejnar Mikkelsens egen levende beskrivelse af den dramatiske Alabama ekspedition.

Bogen danner grundlag for filmen "Against the ice", der får verdenspremiere på Berlin Film Festival i februar 2022. 1. udgave udkom i 1955. Barnebarnet Naja Mikkelsen har skrevet forordet til den nye udgave, der ud over ekspeditionsbeskrivelsen indeholder breve til familien, hvis Mikkelsen ikke skulle komme hjem i live, og en novelle inspireret af oplevelserne på den dramatiske ekspedition. Ejnar Mikkelsen er en levende fortæller, der formår at fange læseren med sine spændende og medrivende beskrivelser af den farlige tomandsfærd, hvor døden hele tiden pustede de to mænd i nakken, og hvor uheld og umenneskelige anstrengelser var daglig kost.

Som ved alle andre lignende ekspeditioner var der forhindringer, inden ekspeditionen kunne komme rigtigt i gang. Først og fremmest økonomien. Mikkelsen afslog en britisk bladkonges generøse tilbud om at finansiere ekspeditionen mod at få ret til at publicere resultaterne i sin avis. Mikkelsen takkede nej, idet han mente, at den danske stat havde forsterket. Økonomien blev løst med dansk hjælp, men der var andre forhindringer. En skibsladning slædehunde måtte aflives, og motoren drillede. Et dansk skib stillede en dygtig maskinmester til rådighed, Iver Iversen, der viste sig at være en ren troldmand m.h.t. motorer og i tilgift en ukuelig omend uerfaren ekspeditionsdeltager.

Formålet med ekspeditionen var at finde ligene af de tre omkomne fra Danmark ekspeditionen, Mylius-Erichsen, Høeg Hagen og Brønlund, og ikke mindst deres dagbøger og observationsjournaler. Mylius-Erichsen og Høeg Hagen blev ikke fundet, men af Mylius-Erichsens observationer fremgår det, at den postulerede Pearykanal ikke eksisterede. En vigtig geopolitisk observation for Danmark, der betød, at Amerika ikke kunne gøre krav på det nordligste Grønland.

Alabama ekspeditionen blev endnu en ekspedition, der ikke forløb som planlagt. Dens lille skonnert Alabama ankrede op ved øen Shannon, hvor man ville overvintre. Hovedekspeditionen på to mand skulle så returnere hertil. Oprindeligt skulle de have været tre mand, men den tredje blev forhindret af forfrysninger i tæerne. Den anden ekspeditionsdeltager blev Iver Iversen. Et heldigt valg skulle det vise sig, for den uerfarne Iversen var en fortræffelig rejsefælle for Mikkelsen, humørfyldt og ukuelig.

Man får et fint indtryk af, hvad der driver en mand som Mikkelsen. En afsky for et almindeligt trygt småborgerligt liv, et stort fysisk og psykisk overskud, en trang til at afprøve grænser og en ubændig eventyrlyst, der ikke lod sig standse af forhindringer. Og dem var der rigeligt af. På mesterlig vis udmaler Mikkelsen den ubarmhjertige, men glimtvis blændende smukke natur. Indlandsisens øde og mægtige isørken med de dødsensfarlige kløfter, ofte skjult af et forræderisk snedække. Bidende kulde, livsfarlig sygdom, manglende jagtlykke, fordærvet mad og regulær sult, der i sin yderste konsekvens medførte kannibalistiske fantasier. Hundene måtte efterhånden lade livet for at blive til føde. Tunge tanker var uundgåelige, ikke mindst i den knugende mørketid, men der skulle ikke så meget til, før humøret vendte tilbage.

Efter store forsinkelser og umenneskelige anstrengelser nåede de omsider frem til vinterkvarteret, kun for at finde alt øde og forladt. Her blev en primitiv hytte bygget af vragester deres hjem i de næste 29 måneder. Det kræver en stærk psyke og et cementeret venskab at leve så tæt sammen så længe i uvished om fremtiden. Kun én gang går der skår i venskabet. De har valgt hver sin hjertenskær på et postkort med husholdningselever, men da Iversen "snupper" Mikkelsens pige, er der iskold luft imellem dem i et par dage. Man får et levende indtryk af, hvilke fysiske og psykiske overlevelsesstrategier, de bruger. En stor del af tiden i hytten bruger de f.eks. på at fantasere om orgier af mad, deres drømme bliver endevendt og opleves nærmest som virkelige, og annoncerne i de to sølle aviser, de er i besiddelse af, bliver udgangspunktet for fantastiske eventyr. Da et norsk skib undsætter dem, er de derfor stadig ved deres fulde fem, og en hasarderet ekspedition har fået en lykkelig afslutning.

Det nordligste Østgrønland har stadig en barsk og storslået natur, men er ikke længere så øde, som Mikkelsen havde forestillet sig, det ville vedblive at være. I en efterskrift fortæller han om, hvordan den tekniske udvikling bl.a. har gjort det muligt at anlægge en lille by med en stor flyveplads og en vigtig vejrmeldings- og telegrafstation, som giver Nordeuropas meteorologer et godt grundlag for at udarbejde vejrvarslinger. Der er flyttet grønlændere ind i området ved Scoresbysund, og i fjeldene udvinder man kostbare mineraler.

[Historie-online.dk, den 26. januar 2022]

← Forrige artikel (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/dansk-ekspeditionshistorie-bd-1-3>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

HISTORIE, MAGT OG IDENTITET

EN VERDEN AF VIDEN

SORT HEDDER EN STEN

(<http://www.historie-online.dk/boger/sort-hedder-en-sten>)
